

Умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами

У Паланському ліцеї Паланської сільської ради Уманської району Черкаської області створені сприятливі умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами, забезпечено їх безперешкодним доступом до приміщень. Для дитини, яка здобуває освіту на інклюзивній формі навчання, адаптовано навчальні програми та плани, створено позитивний клімат шкільного середовища.

Створено належні умови для перебування у закладі дітей з особливими освітніми потребами:

- наявний пандус;
- необхідні місця руху обладнані поручнями;
- організовано чергування;
- виконано поточний ремонт класних кімнат.

Усі основні приміщення закладу мають природне освітлення, враховано використання кольорів, розташування меблів і обладнання відповідно до санітарних вимог. У закладі дотримується тепловий режим. Працює харчоблок. Забезпечується регулярність вологого прибирання, використання всіх видів провітрювання.

Паланський ліцей співпрацює з Інклюзивно-ресурсним центром Паланської сільської ради, де діти з ООП можуть отримати додаткові освітні послуги (індивідуальні корекційно-розвиткові заняття психолога, логопеда), також можуть отримати консультації педагогічні працівники з питань роботи з дітьми з особливими освітніми потребами та їх батьки.

Що таке інклюзивне навчання?

Згідно з ЮНЕСКО інклюзивне навчання – це «процес звернення і відповіді на різноманітні потреби учнів через забезпечення їхньої участі в навчанні, культурних заходах і житті громади та зменшення виключення в освіті та навчальному процесі». Метою інклюзивного навчання є покращання навчального середовища, в якому вчитель і учні відкриті до різноманіття, де гарантується забезпечення потреб учнів і повага до їх здібностей та можливостей бути успішними.

«Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей» (Концепція розвитку інклюзивної освіти. Наказ МОН від 01.10.2010 № 912).

Інклюзивне навчання означає, що всі учні можуть навчатися в школах за місцем проживання, в загальноосвітніх класах, в яких в разі необхідності їм буде надаватися підтримка як у навчальному процесі, так і з перепланування школи, класів, програм і діяльності з тим, щоб всі учні без виключення навчалися і проводили час разом.

Інклюзивне навчання.

Ґрунтується на правах людини і принципах рівності.

Спрямоване на всіх дітей і дорослих, особливо тих, хто є виключеним з загальної системи навчання.

Це процес усунення бар'єрів в системі освіти та системі підтримки.

Основа інклюзивного навчання.

Всі учні:

можуть навчатися різними методами і в різний період часу.

Мають індивідуальні здібності й особливості.

Хочуть відчувати, що їх розуміють і цінують.

Мають різне походження і бажають, щоб їх відмінності поважалися.

Хто такі діти з особливими потребами?

Термін «діти з особливими потребами» стосується дітей до 18 років, які потребують додаткової навчальної, медичної і соціальної підтримки з метою покращання здоров'я, розвитку, навчання, якості життя, участі в громаді, тобто включення. Сьогодні в Україні немає єдиної офіційної термінології для характеристики дітей з особливими потребами.

Що таке інвалідність?

«Інвалідність» розглядається як «нормальне» явище, яке базується на життєвому досвіді, з системною вірогідністю прояву серед населення будь якої країни, регіону. Інвалідність за природою може бути постійною або тимчасовою.

Люди з інвалідністю та їхні сім'ї мають такі ж самі права на соціальну і економічну участь в житті суспільства.

Соціальне і фізичне середовище повинні бути модифіковані задля рівної участі всіх.

Політика і практична діяльність повинні відображати цінності рівності і правовий підхід.

З прийняттям Конвенції ООН про права людей з інвалідністю було визнано єдиний підхід до трактування цього поняття: «інвалідність є результатом взаємодії, яка відбувається між людьми з інвалідністю та перешкодами у стосунках і середовищі. Інвалідність – поняття яке еволюціонує». Конвенція прописує динамічний підхід, що дозволяє певні адаптації із збігом певного проміжку часу та в різних соціально – економічних обставинах.

Бачення інклюзивного навчання.

Інклюзивне навчання означає, що всі учні отримують освіту в звичайних класах. Це не означає, що учень не може залишити клас з якихось певних причин. Кожен учень може отримати індивідуальну допомогу з того чи іншого предмету.

Якщо система освіти є інклюзивною, це не означає, що учні можуть розподілятися по групах за своїми характеристиками в окремих класах на цілий день або пів дня. В інклюзивному класі можливості створюються для всіх учнів з тим, щоб вони навчалися разом. Інклюзивне навчання не розділяє учнів у класі.

Переваги інклюзивного навчання.

Всі діти отримують користь від інклюзивного навчання.

Воно дозволяє:

розвивати індивідуальні сильні сторони і таланти.

Приймати всіх дітей без виключення в загальноосвітню шкільну систему і суспільство.

Працювати над досягненням індивідуальної мети беручи участь в житті громади та їхнього класу.

Залучати батьків в процес навчання і життя школи.

Розвивати культуру поваги і належності до школи. Мати можливість навчатися і поважати різні здібності інших.

Створювати дружні стосунки з іншими дітьми

Позитивно впливати на школу, громаду та поважати різноманіття та включення на більш широкому рівні.

Спільні дії в просуванні інклюзивного навчання.

Приймати всіх дітей до загальноосвітніх шкіл та шкільного життя.

Надавати всебічну допомогу учням з особливими потребами, їх одноліткам та вчителям в разі потреби.

Дивитися на кожного учня з огляду на те, що він може, а не на те, що він не може.

Створювати навчальні цілі згідно індивідуальних можливостей кожної дитини беручи до уваги, що діти можуть мати різні навчальні цілі, але навчатися разом в класі.

Переобладнати школи і класи з тим, щоб вони зосереджували увагу на потенціалі кожної дитини.

Сприяти сильному лідерству в особі директора школи і адміністрації

Сприяти підготовці вчителів, які ознайомлені з різними методами викладання.

Формувати команду – директорів шкіл, вчителів, батьків, учнів та інший персонал, що працюють разом у визначенні найефективніших шляхів надання якісної освіти в інклюзивному середовищі.

Підтримувати виважене ставлення до батьків, особливо до мрій батьків та цілей щодо майбутнього їхніх дітей.